

ÜNİTE

BİZ VE DEĞERLERİMİZ

KAZANIMLAR

1. TOPLUMDAKİ ROLLERİM

6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.

2. BİZİ "BİZ" YAPANLAR

6.1.2. Sosyal, kültürel ve tarihî bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder.

3. KIR ÇİÇEKLERİ GİBİYİZ RENGÂRENK

6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular.

4. BİR ELİN NESİ VAR İKİ ELİN SESİ VAR

6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.

5. HAK, ÖZGÜRLÜK, SORUMLULUK

6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.

İnsanlar, hayatları boyunca içinde bulundukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenirler. Bireylerin içinde bulundukları rollerle birlikte kendilerinden beklenen davranışlar da bulunur. Örneğin, öğretmen rolünde olan bir kişiden ders anlatması veya anne rolünde olan bir kişiden çocuğu ile ilgilenmesi beklenen davranışlar arasındadır.

ROL: Bir işte bir kişinin üstüne düşen göreve denir.

Sabahları erkenden kalkar, üzerimi giyinir ve görev yaptığım okuluma giderim. Öğrencilerim beni bekler. Anlatmam gereken dersi anlatmak ve öğrencilerimle vakit geçirmek beni mutlu eder.

Arkadaşlarımla futbol oynamayı severim. Tabii futbol oynamanın takım olarak çalışmak, koşmak, emek vermek gibi sorumlulukları var.

Annem ve babam benim için çok kıymetlidir. Onların gözünde hâlâ bir çocuğum. Galiba büyüymeyeceğim de. Onları sık sık ziyaret ederek mutlu olmalarını sağlama-ya çalışırım. Bu benim için önemli.

Bir erkek çocuğum var. Baba olmak güzelmiş. Oğlumla vakit geçirmeyi seviyorum. Sabahları çok ilgilenemediğim için uyku saatinden önce ve hafta sonları oğluma daha fazla vakit ayırmam gerekiyor.

Uygulama

Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak verilen cümleleri uygun şekilde tamamlayınız.

- Birden fazla role sahip **olabiliriz** / **olamayız**.^[1]
- Farklı rollerin farklı sorumlulukları da **vardır** / **yoktur**.^[2]
- Sorumluluklarımız rollerimize uygun olmak **zorundadır** / **zorunda değildir**.^[3]
- Farklı gruplarda farklı rollere sahip **olabiliriz** / **olamayız**.^[4]
- Aynı grupta birden fazla role sahip **olabiliriz** / **olamayız**.^[5]

ROLLERİMİZ

Doğuştan Kazanılan Rollerimiz

- Herhangi bir ilgi ve yeteneği gerektirmez.
- Bu rolleri seçme imkânımız yoktur.

ÖRNEK: Evlat, kardeş

Sonradan Kazanılan Rollerimiz

- Kazanılmasında ilgi ve yeteneklerimiz etkilidir.
- Bu rolleri kendi seçimlerimiz ile elde ederiz.

ÖRNEK: Sınıf başkanı, takım kaptanı, öğretmen

UYARI

İçinde bulunduğumuz role uygun davranışlarda bulunmalı ve farklı rollerin davranışlarını birbirine karıştırmamalıyız.

- Sevinçlerimizin ve üzüntülerimizin paylaşıldığı ilk grup olan aile, içinde yer aldığımız ilk gruptur. Yer aldığımız pek çok grup gibi aile grubunda da rollerimiz ve rollerimize uygun sorumluluklarımız vardır.
- Rollerimiz bize birtakım haklar ve sorumluluklar yükler.
- Sahip olduğumuz rollerle ilgili haklarımız olabileceği gibi bu rollerimizin yerine getirilmesi gereken sorumlulukları da olacaktır.
- Zaman ilerledikçe, yaşımız büyüdükçe içerisinde yer alacağımız gruplar artacak, rollerimiz çeşitlenecektir.

Soru 1

Aile grubunda çocuk rolünde olan 12 yaşındaki Aslı'nın ne gibi sorumlulukları olabilir?

[6]

Uygulama

- Benim adım Yusuf, 6. sınıf öğrencisiyim. Size bugün neler yaptığımı anlatacağım. Sabah okula gitmek için erkenden uyandım. Annem ve babamla birlikte kahvaltımı yaptım. Okula gidip arkadaşlarımla selamlaştıktan sonra zil çaldı ve derse girdim. Derste sınıf başkanlığı seçimi yapıldı ve en çok oyu alan ikinci kişi ben oldum. Bu, sınıf başkan yardımcısı olduğum anlamına geliyordu. Okul bittikten sonra arkadaşlarımla mahallede futbol maçı yaptık ve reflekslerim güçlü olduğu için kaleye ben geçtim...

Bu metne göre Yusuf'un gün içerisinde sahip olduğu rolleri aşağıdaki kutucukta "✓" ile belirtiniz.

Öğrenci [7]

☐

Şoför [8]

☐

Evlat [9]

☐

Başkan yardımcısı [10]

☐

Kaleci [11]

☐

Torun [12]

☐

MESLEKİ ROL: İçerisinde yer aldığımız meslek grubunun gerektirdiği davranışlara ve kurallara uygun hareket etmeye **mesleki rol** denir.

- Mesleki rollere ilişkin beklentiler yazılıdır. Örneğin bir öğretmenin sorumlulukları veya uyması gereken kurallar yönetmeliklerde ifade edilmiştir.
- Sosyal rollere ilişkin beklentiler ise yazılı değildir. Örneğin bir öğretmenden toplumun; iyi bir nesil yetiştirmek, fedakârca davranmak, tarafsız ve dürüst olmak veya öğrencilere örnek olmak gibi beklentileri vardır ve bunlar yazılı değildir.

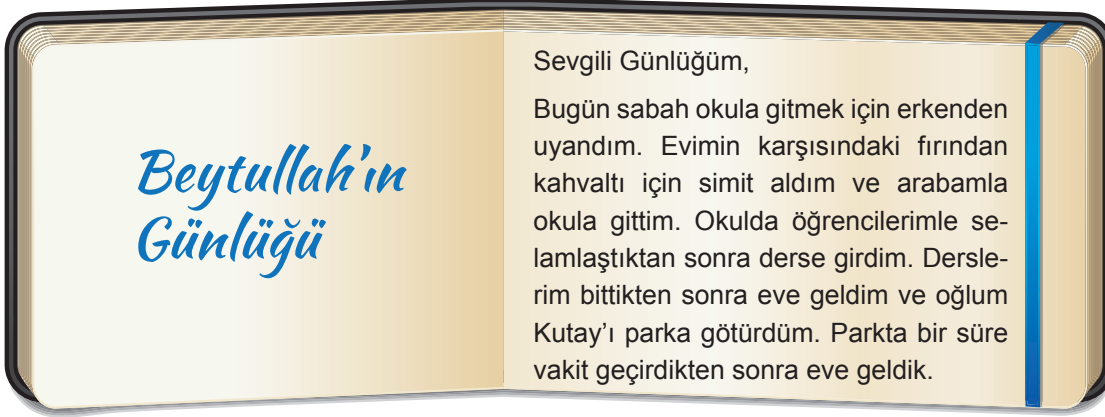
Uygulama

- Aşağıda verilen tabloyu uygun şekilde doldurunuz.

MESLEKİ ROL	BEKLENEN DAVRANIŞ
ÖĞRETMEN	[13]
DOKTOR	[14]
POLİS MEMURU	[15]
BELEDİYE BAŞKANI	[16]

1.

Verilen günlükten hareketle Beytullah Bey'in gün içerisinde;

- I. evlat,
- II. öğretmen,
- III. müşteri,
- IV. baba,
- V. şoför

rollerinden hangilerini üstlendiği söylenebilir?

- A) I, II ve III
- B) III, IV ve V
- C) I, III, IV ve V
- D) II, III, IV ve V

2.

Bireylerin toplum içerisinde üyesi olduğu grup ya da kurumlar bulunmaktadır. Bireyler bu grup veya kurumlar da birtakım roller üstlenir. Rol, grup ya da kurumlarda yerine getirilmesi gereken, bireylerin üzerine düşen görevlerdir. Rollerimizden bazıları doğuştan kazanılırken bazıları ise sonradan kazanılır. Okulda sınıf başkanı, öğrenci, öğretmen; ailede kardeş, evlat, çocuk; mahalle futbol takımında kaptan, oyuncu olmak rollere örnektir.

Buna göre roller için aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Aynı grup içerisinde birden fazla role sahip olunabilir.
- B) Bazı rollere doğuştan, bazılarına ise sonradan sahip olunur.
- C) Bir kişi birden çok rol üstlenebilir.
- D) Sahip olduğumuz roller ömür boyu aynı kalır.

3.

Katıldığımız sosyal grup veya kurumlarda farklı roller üstleniriz. Her rolün gerektirdiği görev ve sorumluluklar birbirinden farklıdır.

Buna göre bireylerden ailede ve okulda beklenen;

- I. Derslerine gereken özeni göstermek,
- II. Odasını temiz ve düzenli tutmak,
- III. Basit işlerde anne ve babasına yardımcı olmak,
- IV. Devamsızlık yapmamak

davranışlarından hangileri doğru şekilde gruplandırılmıştır?

	Ailede	Okulda
A)	II ve III	I ve IV
B)	II ve IV	I ve III
C)	I ve II	III ve IV
D)	I ve III	II ve IV

4. 6. sınıf öğrencisi Zeynel, okulunu ve öğretmenlerini çok sevmektedir. Ödevlerini tam zamanında yapmakta, kitap okumayı da çok sevmektedir. Kitaplarını ve eşyalarını daima düzenli bir şekilde kullanan Zeynel, sınıf içerisinde sınıf başkanlığı ve tiyatro kulübü üyeliği gibi birtakım görev ve sorumluluklara sahiptir. Zeynel, eşyalarını titizlikle kullandığı gibi sorumluluklarını da dikkatlice yerine getirmektedir.

Verilen metne göre Zeynel'in davranışları ile ilgili,

- I. Sahip olduğu rolleri zaman zaman karıştırmaktadır.
- II. Üzerine düşen görevleri yerine getirmektedir.
- III. Görev ve sorumluluklarının bilincindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

5.

İsem Ortaokulunda 6. sınıf öğrencisiyim.

Sınıf başkanım ve aynı anda kütüphanecilik kulübüne üyeyim.

Anne ve babamın çocuğu, ablamımın kardeşiyim.

Futbol takımında kalecilik yapıyorum.

Mehmet

Mehmet'in verdiği bilgilerden hareketle,

- I. Rollerinin tamamını sonradan kazanmıştır.
- II. Rollerinin gerektirdiği sorumlulukları eksiksiz yapmaktadır.
- III. Aynı anda birden fazla rol içerisinde bulunmaktadır.

çıkarımlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III   D) I, II ve III

6. Bireylerin içinde bulundukları rollerle birlikte kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Örnek olarak öğretmen bir anneden evde annelik yapması beklenirken okulda dersini en iyi şekilde anlatması ve trafikte sürücü olarak trafik kurallarına uyması beklenir. Önemli olan içinde bulunduğumuz role uygun davranışlarda bulunmak ve farklı rollerin davranışlarını birbirine karıştırmamaktır.

Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisinde farklı rollerin davranışları birbiriyle karıştırılmıştır?

- A) İşinde başarılı bir mühendis olan Nazım'ın trafikte yayalara yol vermesi
- B) Öğretmen olan Turgut Bey'in eve gittiğinde çocuklarına ders anlatır gibi seslenmesi
- C) Film setinde yardımcı yönetmen olan Sabahattin'in işi bittikten sonra kreşten çocuğunu alması
- D) Bir mağazada kasiyer olan Leyla'nın toplu taşıma araçlarında yaşlılara yer vermesi

- İnsanlar yaşadığı toplumun kültürel özelliklerini ailesinden, arkadaşlarından, okuldan veya iş ortamından yani çevresinden öğrenir.
- Çevremiz sayesinde gerçekleştirdiğimiz bu öğrenme süreci ömür boyu devam eder.
- Birey, yaşadığı toplumun kültürünü öğrendikçe toplumun diğer bireyleriyle daha sağlıklı iletişim kurar.
- Bu durum, toplumsal birlikteliğin oluşması ve birlik beraberlik duygularının artması açısından önemlidir.
- Kültürel değerler, zaman içinde bireyler tarafından yeni eklemeler yapılarak veya mevcut bazı unsurlar çıkarılarak değişikliğe uğrayabilir.

KÜLTÜR: Bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden, kendine özgü sanatı, inançları, örf ve âdetleri, anlayış ve davranışları ile onun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzıdır.

Uygulama

Doğru - Yanlış Etkinliği

Aşağıda verilen cümleleri doğru ise “✓”, yanlış ise “✗” olarak işaretleyiniz.

Doğru Yanlış

Millî kültür, toplumun kuşaktan kuşağa aktarılan ve toplumu diğer toplumlardan ayıran hayat tarzıdır. ^[17]

☐ ☐

Kültürel etkileşimin artması birlik ve beraberlik duygularına zarar verir. ^[18]

☐ ☐

Kültürümüzü oluşturan din, dil, tarih, gelenek ve görenekler, mimari vb. öğeler bizi birbirimize bağlar. ^[19]

☐ ☐

KÜLTÜRÜMÜZÜ OLUŞTURAN ÖGELER

DİL

TARİH

MİMARİ

DİN

GELENEK VE
GÖRENEKLER

Dil

- ➔ Dil, insanların duygu ve düşüncelerini karşı tarafa aktardığı, en önemli **iletişim** araçlarından biridir.
- ➔ Aynı dili konuşan, aynı duygu, düşünce ve amaçlar içerisinde olan insanlar bir araya geldiklerinde dil sayesinde anlaşıp kaynaşabilir, duygu ve düşüncelerini paylaşabilirler.
- ➔ Ortak dile sahip insanlar aynı toplumun üyesi olduklarını fark edip **millet olmanın bilincine** varırlar.
- ➔ Bir milletin dilinin bozulması kültürüne de zarar vermektedir. Düşünce dünyasında, sanat ve edebiyatında sıkıntılar ortaya çıkar.
- ➔ Son dönemlerde yabancı kelimelerin dilimize girmesi, sosyal medya ve Genel Ağ dilinin yaygınlaşması **Türkçemize** zarar vermektedir.

Önemi Nedir?

- ➔ Kültürün, gelenek ve göreneklerin nesilden nesile aktarılmasını, yaşamasını ve gelişmesini sağlar.
- ➔ Toplumun **millî birlik ve beraberliğini** artırır.

Din

- ➔ Din, insanların duygu ve düşüncelerini etkileyerek günlük hayatlarını, yaşam tarzlarını şekillendirir.
- ➔ Her kültür, ait olduğu toplumdaki insanların inandığı dinin izlerini taşır.
- ➔ Günümüz Anadolu coğrafyasında da İslam dininin izleri görülür.
- ➔ **Düğün törenlerimizde, cenaze törenlerimizde, komşuluk ilişkilerimizde, giyim kuşamımızda, aile içi ilişkilerimizde, konuşma biçimimizde, bayram kutlamalarımızda** dinî inanışlarımızın özelliklerini görmek mümkündür.
- ➔ Toplumsal birlikteliğin oluşması için insanların dinî inançlarına saygı göstermek önemlidir.

Önemi Nedir?

- ➔ İslam dininin birleştirici gücü, millî kültürümüzü etkileyerek **toplumsal birlikteliğimizin** güçlenmesine katkı sağlamıştır.

Tarih

- ➡ Kültürü meydana getiren unsurlardan biri olan tarih, **milletlerin ortak hafızasıdır**.
- ➡ Toplumsal kimliğimizin oluşması, tarihsel bir süreç içerisinde yaşanmışlıkların, sevinçlerin, üzüntülerin birikimi ile gerçekleşir.
- ➡ Türk milleti var olduğu andan itibaren tarihe yön vermiş ve kurduğu devletlerle dünya medeniyetlerine katkı sağlamıştır.

Önemi Nedir?

- ➡ Toplumun **millî birlik ve beraberliğini** artırır.
- ➡ Tarih, bireylere yaşadığı toplumun geçmişini öğretip kendi milletini tanımasını böylece **millî tarih** ve **millî kimlik bilinci** kazanmasını sağlar.

Mimari

- ➡ Yerleşim yerleri oluşturulurken orada yaşayan insanların inançları, düşünceleri dünyaları, kültürel yapıları dikkate alınarak oluşturulmalıdır.
- ➡ Bir bölgedeki yapılar, o bölgedeki insanların inançlarını, kültürlerini de yansıtır.
- ➡ Örneğin, İslam medeniyetlerinde yerleşmelerin merkezinde **cami** yer almış, caminin etrafında ise insanların günlük hayatta ihtiyaç duyacakları **bedesten**, **hamam**, **aşevi**, **çeşme**, **kütüphane**, **şifahane**, **medrese** gibi yapılara yer verilmiştir.
- ➡ **Külliye** adı verilen bu yapıların varlığı aslında o bölgede İslam medeniyetinin varlığının da bir işareti olmuştur.

Önemi Nedir?

- ➡ Bir bölgede varlık gösteren topluluğun dinî inanışları ve kültürel özellikleri dikkate alınarak oluşturulan şehirler **toplumsal birlikteliğe** katkı sağlar.

KÜLTÜRELENLİM

Osmanlı mimarisi, Osmanlıların hayata bakışları ve yaşam biçimleri ile şekillenmiştir. Her şey huzur ve sükûnetin zirve noktada yaşanabilmesi üzerinedir. Osmanlıda insanlar, ömürlerinin sonuna kadar hayatta kalmasını istedikleri camilerin, devlet yapılarının, vakfı temsil eden yapıların malzemeleri için taş malzemeler uygularken, evlerde dayanıksız malzemeler kullanarak, Allah'ın sonsuz olduğunu, **kıyamete kadar devam etmesi gereken tek kurumun devlet olduğunu anlatmaya çalışmışlardır**.

Osmanlı evlerinin etrafı duvarlarla çevrilmiştir. Mimari olan bu unsur, sosyal olarak incelendiğinde **ev sahiplerinin mahremiyetini ve emniyetini sağlayan**, bir insan boyundan daha yüksek duvarlardır. **Osmanlıdaki ev mimarisi, kadına önem veren ve ona sosyal anlamda zenginlik katan unsurlara da sahiptir**. Evdeki avlu ögesi, evde bulunan kadının dinlenebilmesi, çalışması, yakın çevresiyle sohbet edebilmesi için oluşturulmuş uygun bir mekândır.

Gelenek ve Görenekler

- ➡ Bir toplumun **nesilden nesile aktarılan alışkanlıklarına, davranışlarına ve yaşam tarzlarına** gelenek ve görenek adı verilir.
- ➡ Her toplumun kendine özgü gelenek ve görenekleri vardır. Bunlar yüzyıllardır toplum tarafından kabul görüp yaşatılan değerlerdir.
- ➡ **Yeni doğan bebeği görmeye gitme, asker uğurlama, kız isteme, hasta ziyaretlerinde bulunma, büyüklerin elini öpme, nişan ve düğün merasimleri yapma** gelenek ve göreneklerimiz arasında yer alır.

Önemi Nedir?

- ➡ Gelenek ve görenekler, **toplumda birlik ve beraberliğin, huzur ve barış ortamının oluşturulup sürdürülmesinde** etkilidir.

Gelenek ve Göreneklerimize Örnekler

El Sanatlarımız	Ebru sanatı, bakırcılık, çinçilik gibi el sanatları kültürümüze ait önemli unsurlardır. Halı ve kilim dokumacılığı , eskiden beri süregelen önemli kültürel değerlerimizden biridir.
Asker Uğurlama	Askerlik görevini yerine getirecek kişiler için asker uğurlama törenleri düzenlenir. Askere gidecek kişiler; ailesi, akrabaları ve arkadaşları tarafından “ En büyük asker bizim asker. ” sözleri ile uğurlanır.
Düğünler	Bizleri bir araya getiren kültürel unsurlardan olan bu törenlerde yörelere göre farklı uygulamalar görürse de amaç ortaktır. Kız isteme törenlerinde erkek tarafı kız tarafına misafir olur, aileler tanışır ve ikramlar yapılır, ardından erkek tarafı kızı “ Allah’ın emri peygamberin kavliyle ” ister. Ardından evlenecek kişiler için geleneklere uygun nişan, kına gecesi ve düğünler düzenlenir. Düğün törenlerinde insanlar bir araya gelir, halk oyunları eşliğinde beraber eğlenirler. Düğüne katılan davetliler evlenecek kişilere genellikle hediyeler vererek çiftlere yardımcı olmaya çalışırlar.
Halk Oyunları	Kendine özgü hareketleri olan ve genellikle müzik eşliğinde oynanan oyunlara denir. Oyunlar konularını doğadan, toplumsal olaylardan ve günlük yaşamdan alır. Halk oyunları ülkemizde yörelere göre farklılık göstermektedir. Karadeniz yöresinde horon , Ege yöresinde zeybek , Trakya yöresinde karşılama , Doğu ve Güneydoğu Anadolu yörelerinde ise halay başlıca halk oyunlarıdır.

Uygulama

Aşağıdaki görsellerin hangi gelenek ve göreneklerimizle ilişkili olduğunu kutucuklara yazınız.

[20]

[21]

[22]

[23]

1. Hafızasını yitirmiş bir kişi nasıl ki sağlıklı bir kişi değilse, geçmiş bilincine ve hafızasına sahip olmayan uluslar da ulus bilincine sahip olamazlar. Sonuç olarak parçalanıp, yok olmaya mahkûm olurlar.

Verilen ifadelerde millî birlik ve beraberliğimizi güçlendiren unsurlardan hangisine değinilmiştir?

- A) Din
B) Gelenek ve görenekler
C) Tarih
D) Dil

2.

- Safranbolu Evleri'nin tamamı, birbirinin güneşini engellemez.
- Safranbolu Evleri'nin camı, diğer komşu evin camına bakmaz.
- Evler iki veya üç kattan oluşur. Giriş katı hayvanlar içindir ve aynı zamanda erzak deposudur.

Yukarıda mimari kültürümüzün önemli yapılarından biri olan Safranbolu Evleri'nin bazı özellikleri verilmiştir.

Bu bilgilerden yola çıkarak mimari yapılarımızla ilgili,

- I. Toplumsal değerlerin korunmasına hizmet etmektedir.
- II. Toplumda saygı ortamı oluşmasına katkı sağlamaktadır.
- III. Diğer canlılara da yaşama imkânı tanımaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Dinî bayramlarımızdan olan Ramazan ve Kurban bayramlarında bütün aile, konu komşu, eş dost ve arkadaşlarımız ile bir araya geliriz. Dinî bayramlarımızda önce sabah erkenden bayram namazı için camiye gider, ardından anne, baba ve diğer aile büyüklerimizin ellerini öper, bayramlarını kutlarız. Evimize gelen misafirlere şeker, lokum ve kolonya ikram ederiz. Neredeyse tüm aile ve komşularımız bir olarak bayram yemekleri pişirir, sonra bunları hep birlikte yeriz. Ayrıca dargın olduklarımızla barışıyoruz. Bu sayede insani ilişkilerimiz daha da güçlenir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dinî bayramlarımızın toplumsal birlikteliğe katkılarında biri değildir?

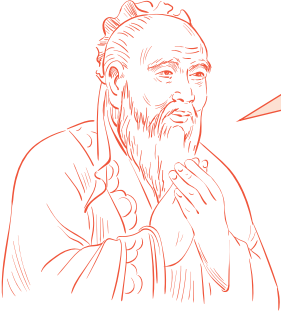
- A) Komşuluk ve akrabalık ilişkilerini geliştirir.
B) Toplumsal çatışma ortamı oluşturur.
C) Yardımlaşma kültürünü artırır.
D) Birlik beraberlik duygularını pekiştirir.

4. Bizleri bir araya getiren kültürel unsurlardan biri olan düğünlerde yörelere göre farklı uygulamalar görülsede amaç ortaktır. Kız isteme törenlerinde erkek tarafı kız tarafına misafir olur, aileler tanışır ve ikramlar yapılır, ardından erkek tarafı kızı "Allah'ın emri peygamberin kavliyle" ister. Evlenecek kişiler için geleneklere uygun nişan, kına gecesi ve düğünler düzenlenir. Düğünlerde eş, dost ve akraba bir araya gelir, davetliler iyi dilekler eşliğinde gelin ve damada bütçelerine göre takılar takar ve hediyeler verir. Düğün sahipleri konuklara yemek ikramında bulunur. Bu yemekler yöreye göre değişiklik gösterebilir.

Bu bilgiden hareketle gelenek ve göreneklerimizden biri olan düğünlerin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Toplumda birlik beraberlik duygularının oluşmasına
B) Gelenek ve göreneklerin devamlılığına
C) Ön yargıların oluşmasına
D) Toplumdaki bireylerin kaynaşmasına

5.

Bir memleketin idaresini ele alsaydım yapacağım ilk iş, hiç şüphesiz dili gözden geçirmek olurdu. Çünkü dil kusurlu ise kelimeler düşünceyi ifade edemez. Düşünce iyi ifade edilemezse görevler ve hizmetler gerektiği şekilde yapılamaz. Görev ve hizmetin gerektiği şekilde yapılamadığı yerlerde âdet, kural ve kültür bozulur. Âdet, kural ve kültür bozulursa adalet yanlış yönlere sapar. Adalet yoldan çıkarsa şaşkınlık içine düşen halk ne yapacağını, işin nereye varacağını bilemez. İşte bunun içindir ki hiçbir şey dil kadar önemli değildir.

Konfüçyus

Konfüçyus'un ifadelerine bakılarak dil için;

- I. bozulduğu takdirde kültürün de zarar gördüğü,
- II. toplumsal düzenin sağlanmasında önemli yeri olduğu,
- III. millet olma bilincini zayıflattığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

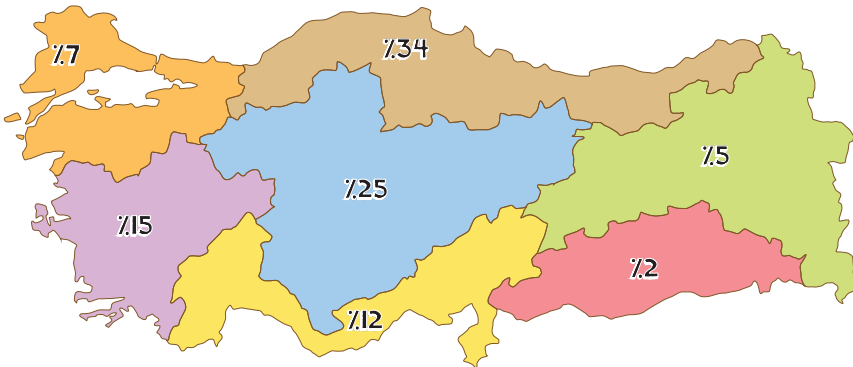
6.

Kültürel Öge	Özellik
I.	Kültür taşıyıcısı olarak bilinen ve değerlerin, örf ve âdetlerin, gelenek ve göreneklerin nesilden nesile aktarılmasını sağlayan kültürel ögedir.
II.	Toplumu oluşturan bireylerin bir araya gelmesini, millî kültür ve millî kimliğimizin oluşmasını sağlayan, milletlerin ortak hafızası olan kültürel ögedir.
III.	Toplumsal birlikteliği destekleyen, kültürün maddi unsurlarından biri olan kültürel ögedir.

Verilen tabloda boş bırakılan bölüme getirilebilecek kültürel ögeler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Dil	Tarih	Mimari
B)	Tarih	Dil	Mimari
C)	Dil	Mimari	Tarih
D)	Tarih	Mimari	Dil

7.

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA ŞEHİT DÜŞEN ASKERLERİMİZİN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI

Yukarıdaki görselde millî birlik ve beraberliğimizi güçlendiren unsurlardan hangisine değinilmiştir?

- A) Gelenekler   B) Dil   C) Tarih   D) Din

- ➔ İnsanların günlük hayatta birbirleri ile olan etkileşimleri sırasında çevrelerindeki kişiler hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması **ön yargıya** neden olmaktadır.
- ➔ Ön yargılı bakış açısı ise insanlar arasında olumlu ya da olumsuz .....^[24] yargılara dönüşebilmektedir.

Ön Yargı

Bir kimse veya bir şeyle ilgili belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin hükümdür.

ÖN YARGI ÖRNEKLERİ

- ➔ Eminim bu sınavdan kötü alacak.
- ➔ Bu yemeği senden güzel kimse yapamaz.
- ➔ Akşam yine geç gelecek.
- ➔ Bu çocuk bu akşam uyumaz.

Kalıp Yargı

Halkın bir grup hakkındaki, bir grubun başka bir grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inançlarıdır.

KALIP YARGI ÖRNEKLERİ

- ➔ Erkekler güzel yemek yapamaz.
- ➔ Kadınlar iyi araba kullanamaz.
- ➔ Almanlar sarışın olur.
- ➔ Yaramaz çocuklar zeki çocuklardır.

Uygulama

- Aşağıda verilen cümlelerin ön yargı veya kalıp yargı olduklarına karar vererek kutucuklara "✓" ile belirtiniz.

İfade	Ön Yargı	Kalıp Yargı
Japonlar çalışkan olur. ^[25]		
Bu kitap çok satar. ^[26]		
Solaklar iyi futbol oynar. ^[27]		
Ben onun suçlu olduğunu en baştan biliyordum. ^[28]		

ÜNLÜ İSİMLER NE DEDİ?

Albert Einstein

Ön yargıları kırmak atom çekirdeğini parçalamaktan daha zordur.

- ➔ İnsanlar arasında karşılaşılabilecek zenginlik, fakirlik, din, ırk, cinsiyet gibi pek çok farklılık bulunmaktadır.
- ➔ Bu farklılıklar insan ilişkilerinde davranışların belirlenmesinde etken olmamalıdır.
- ➔ Bireyleri oldukları gibi kabullenmeli, insana insan olduğu için değer vermeliyiz.
- ➔ Böylece toplum olarak uyum içinde, birlik ve beraberlik duygularıyla yaşayabilir, huzur ortamını sağlayabiliriz.

20 yaşında genç delikanlı otobüsün camından bakarken birden bağırdı:

— Baba; arabalar, arabaları görüyor musun, bizle geliyorlar.

Babası gülümsedi ve mutlulukla saçını okşadı.

Genç, bir süre daha dışarıyı izledi ve sonra birden bağırdı:

— Bulutlar baba, bulutlar harika.

Baba gülümseyerek oğlunu izledi:

— Baba ağaçlar, dedi aniden delikanlı. Onlar hep geride kalıyor, dedi.

Arkada oturan yaşlı adam, bu bağırışmalardan rahatsız olmuş olacak ki

Babanın omzuna dokundu:

— Beyefendi, oğlunu iyi bir doktora götürmelisin. Problemi var herhâlde.

Baba geriye dönerek "O zaten iyi bir doktordan geliyor. Oğlum doğuştan kördü ve ameliyat sonrası gözleri açıldı." dedi...

Uygulama

- Yandaki metinden hareketle aşağıdaki ifadelerden doğru olanları "✓", yanlış olanları "✗" ile belirtiniz.

	Doğru	Yanlış
Ön yargılı davranılmıştır. ^[29]	☐	☐
Empati yapılmıştır. ^[30]	☐	☐
Farklılıklara saygı gösterilmiştir. ^[31]	☐	☐

DİKKAT
EDELİM!

- Ön yargı hem bireysel hem de toplumsal bir sorundur. Bireyin şahsını olumsuz yönde etkilediği gibi toplumdaki birlik beraberlik duygularına da huzur ortamına da zarar verir.
- İnsanlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadan ve herhangi bir konuda gerekli araştırmaları yapmadan kişi ve durumlarla ilgili kararlar verilmemelidir.
- Daha huzurlu ve uyumlu bir toplum için, birlik ve beraberliğimiz için tarafsız ve ön yargısız olmaya dikkat edilmelidir.
- Ön yargının, ayrımcılığın ve çatışmanın azalmasını istiyorsak insanlar arasındaki iletişim ve duygusal bağlar güçlendirilmelidir.
- Bunun yanında **empati** ve **karşılıklı saygı** anlayışı da geliştirilmelidir.

EMPATİ: Kişinin olaylara karşıdakinin gözü ile bakarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmasıdır, buna duygudaşlık da denilebilir.

Farklılıklara Saygı

- Toplumda eğitim yeterlilikleri ve bireysel özellikleri bakımından akranlarından farklılık gösteren özel gereksinimli bireyler bulunabilmektedir.
- Bu bireyler doğuştan veya sonradan özel gereksinimli olabilirler.
- Zihinsel yetersizliği olan, işitme güçlüğü çeken, bedensel yetersizliği bulunan, üstün zekâlı veya üstün yetenekli olan bireyler bunlara örnek olarak gösterilebilir.
- Bu özelliklere sahip bireylerin de diğerleri gibi toplumun bir parçası olduğu unutulmamalı, onlara karşı ön yargılı olunmamalıdır.

1942 yılında doğan ve "Kâinatın Gizemleri" ile meşgul olan astrofizikçi Stephen Hawking, ALS hastasıdır ve tedavisi mümkün olmayan bu hastalığına rağmen evrenin sırlarını anlatan kitaplara ve bilimsel çalışmalara imza atmıştır.

Ampülü bulan adam olarak tanıdığımız Thomas Alva Edison, işitme engellidir. Umutsuzluğa düşmek yerine yalnızlığını sayısız deneyle telafi eden mucidin sadece ampul için bile iki binin üstünde deney yaptığı rivayet edilir.

14 yaşında olan Brezilyalı Down sendromlu genç kız, moda dünyasını devralmaya hazır. Sosyal medyada fark edildikten sonra şimdiden beş tane ajansa kaydoldu bile. Bugün, başarılarıyla diğer Down sendromlu çocuklara ilham kaynağı oluyor.

Uygulama

Doğru - Yanlış Etkinliği

Aşağıda verilen cümleleri doğru ise "✓", yanlış ise "✗" olarak işaretleyiniz.

Doğru

Yanlış

Toplumdaki bireylere ön yargısız ve tarafsız bir şekilde yaklaşmalı ve onlara saygı duymalıyız. [32]

Özel gereksinimi olan bireyler büyük başarılar gösteremezler. [33]

Toplumda bireysel özellikleri bakımından özel gereksinimli bireyler bulunabilmektedir. [34]

1.

Cami

Milletimiz tarih boyunca kurduğu devletlerin bünyesinde farklı dinleri, mezhepleri ve etnik kökenleri barındırmıştır. Aynı mahallede Müslümanlara ait camiler ve Hristiyanlara ait kiliseler yer almıştır. Farklı dinî inanışlar her zaman bir kültürel zenginlik olarak görülmüş ve herkesin inancına saygı gösterilmiştir.

Kilise

Bu bilgidten hareketle milletimizin bu davranışı;

- I. farklılıklara saygılı davranıldığı,
- II. toplumsal ayrıışmanın yaşandığı,
- III. hoşgörüyeye dayalı bir anlayışın var olduğu

durumlarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III   D) II ve III

2. Kalıp yargı, belirli sosyal grupların tüm üyeleri tarafından belirli özellikleri paylaştığı varsayılan bilişsel çerçevelerdir. Bir kalıp yargı, bir grubun üyeleri hakkında, sadece o grubun üyeleri olmaları nedeniyle sahip olunan bir dizi inanç ve beklentilerdir. Ön yargı ise bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bir bilgi edinmeden, önceden peşin bir karara varmış olma durumudur.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kalıp yargı ve ön yargının neden olduğu durumlardan biri olamaz?

- A) Toplumda iletişimsizliğe neden olma
- B) İnsanlar arasında kutuplaşma ve bölünmelere neden olma
- C) Toplumda birlik ve beraberlik duygularının oluşmasını sağlama
- D) Toplumsal bağların zayıflamasına neden olma

3.

Yanda gördüğümüz kilime baktığımızda farklı renklerin ve desenlerin olduğunu görürüz. Bu renkler ve desenler ayrı ayrı pek bir anlam ifade etmezler ancak birleştikleri zaman büyük bir zenginliğe sahip motifleri oluşturur. İnsanlar da bir kilimi oluşturan renk ve desenler gibi rengârenktir. Önemli olan, ayırım yapmadan birlikte yaşayabilmeyi başarabilmektir.

Bu metinde anlatılanlarla,

- I. Gel ne olursan ol yine gel. (Mevlana)
- II. Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım, sevelim sevilelim, bu dünya kimseye kalmaz. (Yunus Emre)
- III. Karşıtlar yararlıdır, en iyi uyum farklılıklardan çıkar. (Heracleitos)
- IV. Birlikte kardeş gibi yaşamayı öğrenmeliyiz yoksa birlikte aptal gibi öleceğiz. (Martin Luther King)

sözlerinden hangileri ilişkilendirilebilir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) I, II ve III   D) I, II, III ve IV

4. Çevresindeki insanların çok resmî kıyafetler tercih ettiği bir toplumsal farkındalık etkinliğine katılan Begüm, bu etkinlikte mavi renkli bir tişört giymiştir. Bu durumun sebebini merak eden arkadaşı Elif'e: "Bugün özel gereksinimli bireyler olan otizmli vatandaşlarımız adına bu şekilde giyindim." demiştir.

Buna göre Begüm'ün davranışının aşağıdakilerden hangisine uygun olduğu söylenebilir?

- A) Kalıp yargı
B) Farklılıklara saygı
C) Ön yargı
D) Cinsiyet ayrımcılığı

5. Bir kadın, uçakta siyahi bir adamın yanında oturuyordu. Durumdan rahatsızlığını belli edercesine, hostesten başka bir yer bulmasını istedi zira öylesine antipatik birinin yanında oturamazdı. Hostes, tüm uçağın dolu olduğunu fakat birinci sınıfta yer olup olmadığına bakacağını söyledi. Diğer yolcular şaşkınlık ve tiksintiyle olayı izliyorlardı, bu kadının sadece terbiyesizliğine değil, bir de birinci sınıfta yolculuğuna devam edeceğine şahit oluyorlardı. Zavalı adamcağız çok kötü bir durumda olmasına rağmen cevap vermemeyi tercih etti. Bu kadın, birinci sınıfta ve o adamdan uzak uçabileceğinden tatmin olmuş, hostesin dönmesini bekliyordu. Birkaç dakika sonra geri gelen hostes, kadına: "Çok özür dilerim gerçekten de uçakta boş yer yok... Birinci sınıfta bir yer bulduğum için mutlu oldum... Bu yeri bulmak biraz zamanımı aldı zira bu değişiklik için pilottan izin almam gerekiyordu. 'Hiç kimse sorun yaratan bir diğerinin yanında oturmak mecburiyetinde tutulamaz' dedi ve bu izni verdi." Diğer yolcular kulaklarına inanamıyorlardı, bu esnada kadın da bir zafer kazanmış gibi yerinden kalkmaya hazırlandı. Aynı anda hostes, oturmakta olan siyahie dönerek: "Beyefendi, sizi uçağın birinci sınıfındaki yeni yerinize götürmem için beni takip eder misiniz lütfen? Seyahat firmamız adına kaptan pilotumuz sizden böyle nahoş bir olay yaratan kimsenin yanında oturmak mecburiyetinde bırakıldığınız için çok özür diliyor." Tüm yolcular hep birlikte, bu olayı iyi bir biçimde sonuçlandıran uçak personeline alkışladılar, tebrik ettiler.

Yukarıda anlatılan örnek olaya göre,

- I. Günlük hayatta ön yargıya dayalı davranışlar yaşanmaktadır.
II. İnsanlar dış görünüşlerine göre yargılanabilmektedir.
III. İnsanlar arasında yapılan ayrımcılık toplumsal huzura zarar vermektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

6. Ben Kutay. Altı yaşındaydım, babamdan kalan son hatıra olan kırmızı oyuncak traktörümü kaybettiğimde. Anneannemlerin evinde bir köşede duran, her gün oynadığım oyuncağım bir sabah uyanıldığında yerinde yoktu. Pek çok yeri aramama rağmen bulamadım. Çok üzgündüm, o kadar üzgündüm ki geceleri birçok kez rüyamda gördüm kırmızı traktörü fakat her uyanışım hüsrana. Derken yıllar yılları kovaladı ve ben artık bir 6. sınıf öğrencisiydim. Bir gün sosyal bilgiler dersinde öğretmenimiz sınıfa en büyük hayaliniz ne, diye bir soru yöneltti. Bazı arkadaşlar doktor, bazıları mühendis, oyuncu, öğretmen olmak istediklerini söylediler. Cevap verme sırası bana geldiğinde kırmızı traktörümü bulmak dedim. Demez olaydım, sınıftan bir kahkaha tufanı, bir alaylar, gülüşmeler... Ne vardı sanki kırmızı traktörü bulmak en büyük hayalimse... Benimle "kırmızı traktör" diye günlerce dalga geçtiler. Oysa onlar bilmiyorlardı kırmızı traktörün babamdan kalan son şey olduğunu. Bugün 27 yaşındayım, pek çok hayalim var, belki en büyük hayalim kırmızı traktörü bulmak değil ama yine de itiraf ediyorum anneanneme her gidişim onu bulmak için bir bahane.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanları tanımadan peşin hükümde bulunmamalıyız.
B) Bazı fikirlere karşı ön yargılı davranma hakkına sahibiz.
C) İnsanların bütün düşünce ve davranışlarını onaylamalıyız.
D) Ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı bir tutum izlemeliyiz.

- Bireylerin hayatın pek çok alanında barınma, giyinme, beslenme, eğitim, sağlık gibi pek çok ihtiyaçları vardır.
- İnsanlar bu ihtiyaçlarını zaman zaman karşılayabilirken zaman zaman karşılayamaz ve yardıma ihtiyaç duyarlar.
- Yardımlaşma ve dayanışma toplumlar için büyük öneme sahip değerlerdir ve birlik beraberliğin güçlenmesinde önemli katkısı vardır.
- Bu doğrultuda toplumlarda sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı artırmak için kurulan **sivil toplum kuruluşları** bulunur.

SİVİL TOPLUM KURULUŞU: Resmî devlet kurumlarının dışında kalan ve bunlardan bağımsız olarak çalışan, politik, sosyal, kültürel, hukuki ve çevresel amaçları olan, üyelerini ve çalışanlarını gönüllülük usulüyle alan, kâr amacı gütmeyen ve gelirlerini bağışlayan veya üyelik ödemeleri ile sağlayan kuruluşlardır.

UYARI

- Sivil toplum kuruluşlarının temeli eski Türk toplumlarındaki vakıf geleneğine dayanmaktadır.
- Türkler tarih boyunca yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerini sergilemişler, birlik ve beraberlik anlayışına büyük önem vermişlerdir. İslamiyet ile birlikte yardımlaşma ve dayanışma duygumuz daha da pekişmiştir. Sadaka ve zekât gibi uygulamalarla muhtaç olan insanlara yalnız olmadıkları hissettirilmiştir.

Uygulama

Doğru - Yanlış Etkinliği

YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA İLE İLGİLİ ATASÖZLERİMİZ

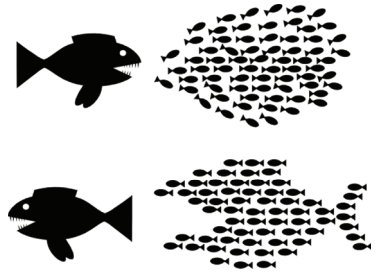
Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz.

Bir elin nesi var iki elin sesi var.

Nerede birlik, orada dirlik.

Yalnız taş duvar olmaz.

Birlikten kuvvet doğar.

Yukarıdaki atasözleri ve görsellerden yola çıkarak aşağıda verilen cümlelerden doğru olanları “✓”, yanlış olanları “✗” ile belirtiniz.

Doğru Yanlış

Birlik ve beraberlik duygularına önem vermeliyiz. [35]

☐ ☐

Hayatın genelinde yalnızlığı tercih etmeliyiz. [36]

☐ ☐

Çevremizdeki insanların hâlimden haberdar olmalı, gerekirse onlara yardım eli uzatmalıyız. [37]

☐ ☐

Kazandığımız parayı sadece kendimiz kullanmalıyız. [38]

☐ ☐

İnsanlarla olan sosyal bağlarımızı güçlendirmeliyiz. [39]

☐ ☐

YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMANIN FAYDALARI

Toplumda yardımsever bireyler yetişir.

Kardeşlik ve dostluk duyguları gelişir.

Problemler kolay çözülür.

Toplumsal barışa katkı sağlanır.

Sosyal bağlarımız güçlenir.

Başarıyı beraberinde getirir.

Birlik ve beraberlik güçlenir.

İnsanlarla iletişimi artırır.

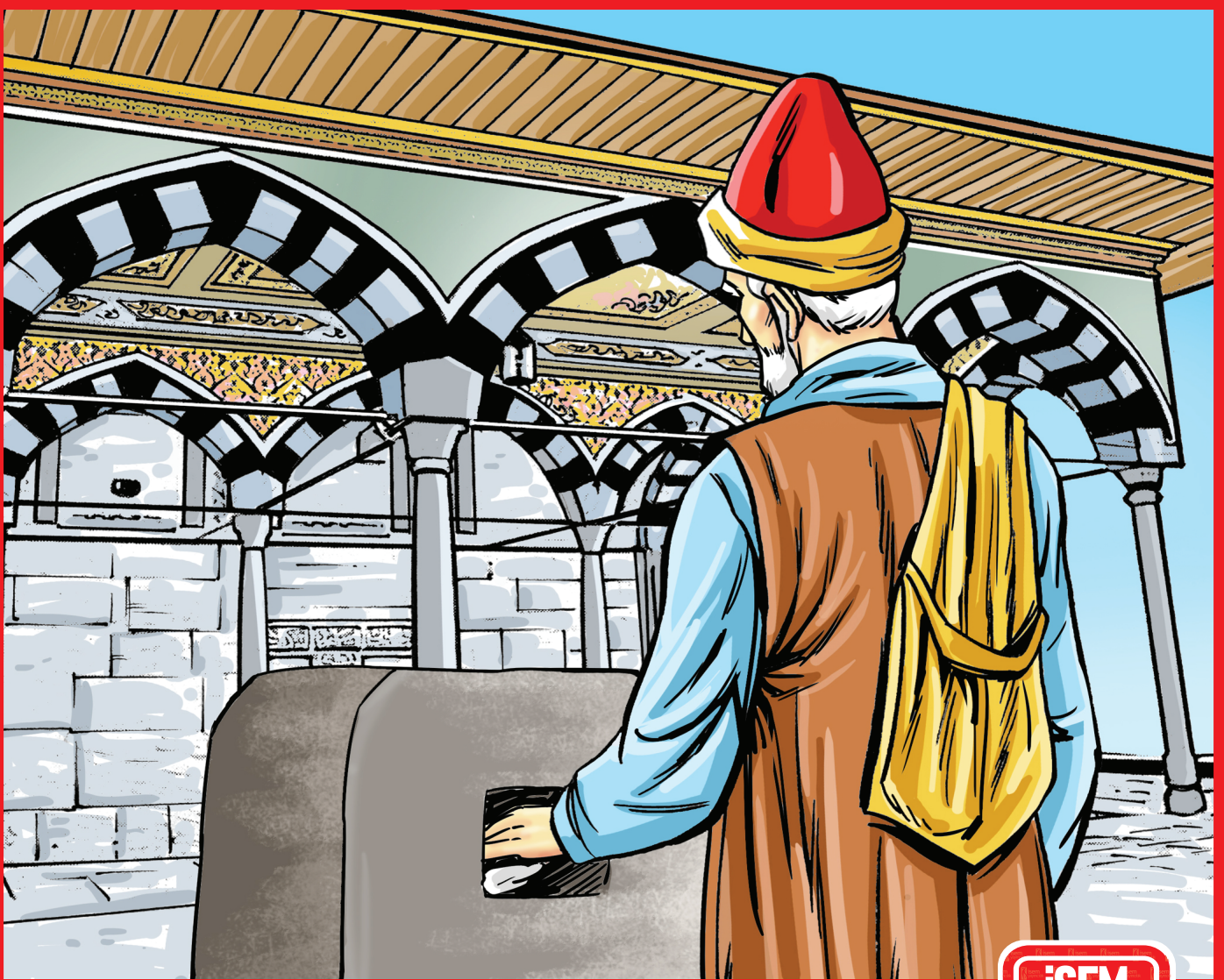

KÜLTÜRELELİM

Yardımlaşmanın Zarif Taşı: Sadaka Taşı

Osmanlı Devleti'nde yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örnekleri arasında gösterilebilecek olan sadaka taşları, genellikle iki metre boylarında, silindirik şeklinde olan yardım taşlarıdır. Sadaka taşları işlek yerlerin dışında sadakayı alanın da verenin de kimse tarafından görülmediği تنها yerlerde bulunurdu. Osmanlı toplumundaki bu uygulama ile insanlar sadaka taşlarına yardımlarını bırakır ve ihtiyacı olanlar da bu serbestliği istismar etmeden sadaka taşının üzerinden sadece ihtiyacı kadarını alırlardı.

Bu resimde artırılmış gerçeklik bulunmaktadır.

1895 yılında Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulmuştur. Darülaceze din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep farkı gözetmeksizin muhtaç insanlara hizmet veren bir hayır kurumudur. Darülacezede barınan sakinlerin tüm giyinme, barınma, gıda, sağlık ve bakım ihtiyaçları kurum tarafından karşılanmaktadır.

TÜRK KIZILAYI
1868

Savaş alanında yaralanan ya da hastalanan askerlere hiçbir ayırım gözetmeksizin yardım etmek amacıyla, 1868 yılında “**Hilal-i Ahmer**” adıyla kurulmuştur. Afetlerde ve olağan dönemlerde korumasız ve ihtiyaç sahiplerine yardım sağlamak, toplumda yardımlaşmayı geliştirmek ve kan ihtiyacını karşılamak amacıyla hizmet vermektedir.

**SİVİL
TOPLUM
KURUŞULARIMIZDAN
BAZILARI**

TÜRK EĞİTİM VAKFI
1967

Türkiye'nin en büyük vakıflarından biri olan Türk Eğitim Vakfı (TEV) binlerce öğrenciye burs vermektedir. Eğitim hayatlarında başarılı olan ancak maddi desteğe ihtiyacı olan öğrenciler her yıl TEV burslarından faydalanabilmek için başvuru yapmaktadır.

Ülkemizin ve milletimizin güvenliği için canlarını hiçe sayarak görev yapan erbaş ve erlerimizden şehit olan veya herhangi bir nedenle hayatını kaybedenlerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazi ve engelli Mehmetçiklere sosyal ve ekonomik destek sağlamak amacıyla 17 Mayıs 1982 tarihinde kurulmuştur.

Soru 2

Yukarıda verilen kurum ve kuruluşlar topluma hangi alanlarda hizmetlerde bulunmaktadır?

(.....[40]) (.....[41]) (.....[42]) (.....[43])

1. "Başbaşa vermeyince taş yerinden kalkmaz." (Atasözü)
 "Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir." (Hadis-i Şerif)
 "Birlikten kuvvet doğar." (Atasözü)

Yukarıda verilen ifadeler;

I. Yardımlaşma ve dayanışma

II. Birlik beraberlik

III. Toplumsal ayrışma

konularından hangilerinin önemine dikkat çekmektedir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

2.

Ülkemizde birçok belediyenin giysi kumbarası uygulaması bulunmaktadır. İnsanlar kullanmadıkları kıyafet, ayakkabı ve tekstil ürünlerini giysi kumbaralarına bırakmaktadır. Belediye çalışanları belirli aralıklarla kumbaralarda biriken ürünleri alarak ayrıştırma merkezine götürmektedir. Burada kullanılabilir olan ürünler, gerekli temizlikleri yapılarak ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmaktadır.

Verilen örnek olaydan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Devlet kurumlarında yardımlaşma ve dayanışma kültürü oluşmuştur.
 B) Toplumda yardımlaşma ve dayanışma duyguları giderek azalmıştır.
 C) Belediyelerin tamamı ihtiyaç sahiplerine destek olmuştur.
 D) Belediyeler ihtiyaç sahiplerine destek verme konusunda yetersiz kalmıştır.

3.

https://isemhaber.com.tr

Takvimler 23 Ekim 2011'i gösterdiğinde Van'da acı bir olay yaşandı. Önce 7.2 ardından 9 Kasım 2011'de 5.6 ile iki büyük deprem yaşayan Van'ın hemen her yerinden feryatlar yükselmeye başladı. Yüzlerce ev yıkıldı, on binlercesi kullanılamaz hâle geldi. 644 vatandaşımız hayatını kaybetti. Depremi hemen ardından bölgeye ulaşan Türk Kızılayı, çadır kentlerde yüz binlerce insana hizmet verdi. Aynı anda ihtiyaç malzemelerinin dağıtımını da Van ve Erciş'te gerçekleştirdi. Ülke genelinde tüm yardımsever vatandaşlarımız birlik ve beraberlik içerisinde yardım kampanyaları düzenledi. Türkiye'nin dört bir yerinden yapılan yardımlar Van'a ulaştı. Türk milleti olarak bu acı olayın yarasını birlik beraberlik içinde sarmayı bildik.

Genel Ağ Haberi 24/01/2017

Buna göre toplumumuzda yardımlaşma geleneğinin var olması;

- I. birlik ve beraberlik duygularının güçlenmesi,
 II. sorunların çözümüne katkı sağlaması,
 III. dayanışma duygularının ön plana çıkması

sonuçlarından hangilerinin yaşanmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III